

Stichting Le Pont slaat een brug tussen Benin en Nederland

“Wij richten ons op behapbare, lokale en regionale projecten, die er bij de verdeling van ontwikkelingsgeld vaak bekaaid afkomen”, zegt ing. Kees Berkman. Hij is voorzitter van de Stichting Le Pont, die zich sinds 2004 vooral bezighoudt met plattelandsontwikkeling in het Afrikaanse land Benin. Drinkwater en sanitatie zijn belangrijke aandachtsgebieden.

De ligging van Benin in Afrika.

De stichting treedt op als intermediair tussen serieuze organisaties in Benin en Nederland.

“Gemeenten in Benin, bijvoorbeeld, stellen meerjarenplannen op en vragen zich af hoe ze in Europa financiers kunnen vinden voor noodzakelijke projecten in hun dorpen. Dan komen wij om de hoek kijken. In 2004 hebben we op die manier samen met de stichting Aqua for All en een lokale partner het project ‘Schoon water voor Benin’ opgezet. In tien dorpen die behoren tot de gemeenten Grand Popo en Athieme hebben we een drinkwa-

terput en tien familietoiletten aangelegd. Doordat de inwoners gebruik maken van de latrines wordt wildplassen en dus vervuiling van het grondwater voorkomen, waardoor het drinkwater schoner blijft.”

Dat was volgens Berkman een enorme verbetering. “Voor we deze putten sloegen werd ook oppervlaktewater gebruikt om te drinken en was het putwater vaak vervuild. Dat is nu veel minder het geval, maar het water uit putten is nooit voor 100 procent betrouwbaar. Bovendien onttrekken de

putten water aan de grond.” Samen met de TU Delft zijn op kleine schaal in drie dorpen experimentele zandfilters gebouwd. Berkman: “Die werken volgens hetzelfde systeem als de duinen. Het water gaat door een met zand gevulde bak en is na deze filtratie wel echt zuiver en betrouwbaar. Het probleem is dat zandfilters in tegenstelling tot putten niet onderhoudsvrij zijn. We vinden dat ze daar zoveel mogelijk zelf moeten doen, dus moet de dorpsleiding organiseren dat er iemand is die water in de filters pompt, de installatie van brandstof voorziet en onderhoud pleegt. Deze lokale beheerder moet ook voorkomen dat dorpsbewoners illegaal water aan de installatie onttrekken. Dat kost geld en betekent dat de bevolking voor water moet betalen. Dat zijn de mensen vaak niet gewend. De oplossing is het openen van l’Eauore waterwinkeltjes, waar de inwoners schoon water en andere artikelen kunnen kopen, net zoals Nederlanders vroeger bij de ‘waterstoker’ warm water haalden. De afgelopen 2,5 jaar zijn tien van dit soort winkeltjes gerealiseerd.”

‘Aqua sana, corpus sanum’

Inmiddels is Stichting Le Pont alweer enige tijd bezig met de tweede fase van het project, dat de naam ‘Aqua sana, corpus sanum’ (gezond water, gezond lichaam) heeft gekregen. In 17 dorpsgemeenschappen die behoren tot de gemeenten Athiémé, Grand Popo en Come (zuidwest Benin) zijn al putten geslagen en familie-wc’s en zandfilters gebouwd. Bovendien worden putten afgesloten en voorzien van touwpompen (waardoor vuil en stof niet meer in het water terecht kunnen komen) om de hygiëne en daarmee de kwaliteit van het drinkwater nog beter te kunnen garanderen. Inmiddels profiteren ruim 10.000 mensen van een betere watervoorziening. Daar komen er nog heel wat bij. In totaal gaat het om 60 dorpen waar de watersituatie in april 2011 moet zijn verbeterd. “We werken voor dit project samen met Aqua for All, de Eureko Achmea Foundation, de TU Delft, de Universiteit Utrecht, twee partners uit Benin en Reest en

Waar er nog geen putten zijn maakt de bevolking vaak gebruik van oppervlaktewater.

Wieden." Dit waterschap is vooral geïnteresseerd in sanitatie en heeft 72 latrines geadopteerd die in fase 4 en 5 van het project worden gebouwd en 1500 mensen duurzaam toegang geven tot een sanitatievoorziening. "En zorgen voor schonere grondwater", herhaalt Berkman.

Te veel water

"Op zich is er in zuid-Benin water genoeg, maar de kwaliteit is een probleem doordat zout water vanuit zee de rivieren binnenkomt. Daarnaast zijn dorpen door overstromingen als gevolg van overvloedige regenval soms van de buitenwereld afgesloten. Van de nood een deugd maken door het regenwater op te vangen is geen oplossing. Stilstaand water is niet goed. Onze waterprojecten blijven dus nodig." De drie gemeenten behandelen elke zes maanden aanvragen vanuit de aangesloten dorpen. "Elke keer worden acht projecten voorgesteld, waarvan er - na beoordeling van de motivatie en financieringsmogelijkheden - vier worden gekozen die vervolgens binnen een half jaar worden uitgevoerd. Het gaat dus om acht projecten per jaar in de periode 2007-2011."

Tussen maart 2007 en december 2008 zijn, in het kader van het project 'Gezond initiatief, gezond water', zeven dorpen behorend tot de gemeente Dangbo voorzien van schoon drinkwater. We hebben ook daar zandfilters en familietoiletten gebouwd en waterwin-

Kinderen helpen bij de aanleg van een waterfilter.

Afgesloten putten met touwpomp zorgen ervoor dat er geen vuil in het water kan komen.

keltjes geïntroduceerd, waardoor de beheerder van de filters een inkomen heeft. Het project is samen met een lokale partner en de Provincie Noord-Holland uitgevoerd. We kunnen zo aan een vervolgproject beginnen, maar dan moeten we eerst een nieuwe financier in Nederland vinden. De provincie heeft helaas de strategische beslissing genomen te stoppen met het financieren van dit en andere ontwikkelingsprojecten."

'Afrika blijft trekken'

Bouwtechnicus Kees Berkman heeft 16 jaar in West-Afrika gewerkt en gewoond (acht jaar in Benin, een jaar in Rwanda en zeven jaar in Niger), voordat hij voorzitter werd van de Stichting Le Pont (de brug). "Ik ben dit werk destijds gaan doen omdat ik geen zin had in militaire dienst te gaan. Als ik drie jaar voor de SNV zou werken, hoefde ik niet in dienst. Het zijn acht jaar geworden. Nog steeds blijft dit deel van Afrika me trekken. Het is een soort virus." Het bestuur van de stichting bestaat uit vijf personen. In de Raad van Advies zitten vier mensen. "We hebben bovendien een vestiging in Benin, waar nog eens zes personen werken." Le Pont beperkt zich niet tot watergerelateerde projecten, maar houdt zich ook bezig met onderwijs- en medische projecten en ondersteuning van handwerkslieden.

Foto's: Stichting Le Pont.

Meer informatie: www.lepont.nl